

თამბაქოს კონგროლის ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრის, გიორგი ბახტურიძისა და ნანა ფეიქრიშვილის საჩივარი ჟურნალისტების მიერ „ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის პრინციპების“ დარღვევის შესახებ.

თბილისი, 04.09.2022 წ.

=====

1. www.ifact.ge-ს ე.წ. ჟურნალისტური გამოძიება სათაურით: „NCDC-ს პრივილეგირებულთა ალიანსი ბიუჯეტიდან მილიონებს იღებს“. მ/წ 9 აგვისტოს გამოქვეყნდა ვებ გვერდზე: <https://www.ifact.ge/tambako/>

ავტორები: ია ასათიანი და ნონა ქელივიძე

„აი, ფაქტი . ifact.ge“ – მ სტატია მათივე ფეისბუქ გვერდზე, 9 აგვისტოს სრულად და შემდგომ, 12, 22 და 24 აგვისტოს, დანაწევრებულად აგვირთეს, ე.წ. ჟურნალისტური გამოძიებისადმი ინტერესის გასაზრდელად.

შევეცადეთ ე.წ. ჟურნალისტური გამოძიების ტექსტის მიხედვით გაგვეშიფრა ყველა სიცრუე და ყალბი შინაარსის შემცველი ინფორმაცია, რაც მოცემულია ტექსტში. ასევე, საფუძვლიან ფაქტორებზე დაყრდნობით, გამოკვეთილია სტატიის სახით გამოქვეყნებული ცილისწამებების დამკვეთი, რომელიც გარკვევით ჩანს ტექსტში. ავტორების ცილისწამებებზე ჩვენი პასუხები მოცემულია წითლად.

ჩვენს მიმართვას ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიისათვის, დავიწყებთ სათაურიდან:

„NCDC-ს პრივილეგირებულთა ალიანსი ბიუჯეტიდან მილიონებს იღებს“.

რა ხან საყოველთაოდ ცნობილია, რომ მკითხველთა უმრავლესობა ჰედლაინს (სათაურს) კითხულობს, ცილისწამების ავტორები სათაურიდანვე მილიონების მიგაცემაზე ცრუ შთაბეჭდილებას ქმნიან.

ბოლო ათწლეულია, “დაავადებათა კონგროლის ცენტრი” ქვეყანაში სიგარეტის მწვეველთა რიცხვის შემცირებაზე ზრუნავს. ცვლილებების მონიტორინგისთვის კი ქირაობს სულ ერთსა და იმავე ორგანიზაციას, რომელსაც ასიათასობით ლარს უხდის. თუმცა, არავინ იცის, რამდენად ეფექტიანია ამ ფულის ხარჯვა და რეალურად შემცირდა თუ არა მწვეველთა რიცხვი ქვეყანაში. ცენტრის მიერ დაქირავებული ორგანიზაციის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი ახლა “დაავადებათა კონგროლის ცენტრის” თანამშრომელია.

ძალიან გვინდა ვიფიქროთ, რომ ავგორები შეგნებულად ცრუობენ. გვირჩევნია, შეცდომები, რომელსაც სტატიის დასაწყისშივე ვაწყდებით, არაპროფესიონალიზმის შედეგი იყოს. დაავადებათა კონგროლის ცენტრი 10 წლის განმავლობაში, ვერანაირად ვერ დაიქირავებდა ერთსა და იმავე კომპანიას „ცვლილებების მონიტორინგისათვის“. აი რაგომ

1. პირველ რიგში, ჩვენი ორგანიზაცია „კომპანია“ არ არის. არის „არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი“. ავგორებს გამიზნულად შეჰყავთ აუდიტორია შეცდომაში, ამ კუთხითაც კი;
2. თამბაქოს კონგროლის კანონმდებლობის მონიტორინგსა და აღამსრულებელი სტრუქტურების გრეინინგების პროგრამა 2018 წლიდან ამოქმედდა, მანამდე ტენდერებში მხოლოდ კვლევებზე და საკომუნიკაციო-საგანმანათლებლო კამპანიებზე ცხადდებოდა ტენდერები (უმეგესად მიზერულ თანხებზე, რაც მოგებაზე ორიენტირებულ ორგანიზაციებს, როგორც ჩანს არ იზიდავდა). რაგომ? იმიტომ, რომ თამბაქოს კონგროლის კანონი 2017 წლის 17 მაისს მიიღო საქართველოს პარლამენტმა. 2018 წლის 1 მაისს კი დაიწყო კანონის აღსრულება. მონიტორინგის პროგრამა 2018 წლიდან, ანუ სულ ხუთი წელია ამოქმედდა და არა, ათი, როგორც სტატიაში ამბობენ ავგორები.
3. გაუგებარია რა იგულისხმება ცვლილებებში. თუ თამბაქოს კონგროლის რეფორმების მონიტორინგს გულისხმობენ, არასწორი ფორმულირებაა. მონიტორინგის პროგრამა ხელს უწყობს თამბაქოს კონგროლის აღსრულებას დახურულ სივრცეში მოწვევის წესის დაცვის შესახებ, სავაჭრო ობიექტებში თამბაქოთი ვაჭრობის წესების დაცვის შესახებ, თამბაქოს რეკლამის აკრძალვის შესახებ და ა.შ. 2021 წელს ძალაში შევიდა რეგულაცია, რომელიც მაგ. სავაჭრო ობიექტების შიდა სივრცეში თვალსაჩინოდ გამოდებული თამბაქოს ნაწარმით ვაჭრობას კრძალავს. მიუხედავად იმისა, რომ ამ რეგულაციის ამოქმედებამდე მედიითაც ვრცელდებოდა ინფორმაციები და შემოსავლების სამსახურმაც უზრუნველყო გამაფრთხილებელი შეტყობინების გაგზავნა, თამბაქოს ინდუსტრიის მიერ წაქეზებული ბრენდმარკეტების ქსელები სულაც არ ცდილობდნენ კანონის დაცვას. მონიტორებისგან შემოსავლების სამსახურებისთვის გადაცემული ინფორმაციების საფუძველზე, მას შემდეგ, რაც დაჯარიმდა რამდენიმე სავაჭრო ობიექტი, ყველამ იწევა რეგულაციის აღსრულება, თუმცა, პერიოდულად ისევ არღვევენ ამ და სხვა ნორმებს. ეს ერთი მარტივი მაგალითია იმის საილუსტრაციოდ რაში გვჭირდება კანონის აღსრულების სამოქალაქო მონიტორინგი და მონიტორები. აღნიშნული რეგულაცია ძალაში შევიდა პანდემიის პირობებში და რახან სამასპინძლო ბიზნესი

ფაქტობრივად გაჩერებული იყო, მონიტორების მთელი ძალისხმევა სავაჭრო ობიექტებში ახალი რეგულაციების მიმართ დამოკიდებულების შესწავლას (დარღვევების მხილებას) მოხმარდა. შეგვიძლია ამ თემაზე ბევრი, ამომწურავად და მტკიცებულებების წარდგენით ვილაპარაკოთ. ამის სურვილი გვქონდა მაშინაც, ვიდრე ცილისმწამებლურ სტაგიას გამოაცხობდნენ, შევთავაზეთ (ერთ-ერთ ავტორს, ნონა ქვილივიძეს) ოფისში მოსვლა და მასალების გაცნობა, მაგრამ არ ინებეს ჩვენი მოსმენა.

4. სტაგისტიკას, შემცირდა თუ არა მწვევლთა რიცხვი საქართველოში, ამოწმებს ან იკვლევს არა თამბაქოს ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრი, არამედ, სოციოლოგიური კვლევის ორგანიზაციები, რომელთაც კონკრეტულ კვლევებზე დაკვეთებს აძლევს დაავადებათა კონტროლის ცენტრი, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია და სხვა (შეგვიძლია სრულად ჩამოვთვალოთ).

5. დაავადებათა კონტროლის ცენტრი ზოგადად, კონკრეტულად, ვერცერთ ორგანიზაციას ვერ ქირაობს, ეწყობა გენდერი, სადაც იმარჯვებს ის, ვინც აკმაყოფილებს შესაბამის კრიტერიუმებს და შესასრულებელ სამუშაოში ყველაზე ნაკლებ თანხას მოითხოვს.

თუ ორგანიზაცია არ აკმაყოფილებს საგენდერო კრიტერიუმებს, პირველ ადგილზე დაბალი ფასით გასული ორგანიზაცია მოიხსნება გამარჯვებულის პოზიციიდან და გენდერში გამარჯვებული ხდება მას შემდეგ მყოფი, თუ რა თქმა უნდა, აკმაყოფილებს საგენდერო პირობებს. შესაბამისად, აქ, ამ პროცესში არაფერ შუაშია ერთი „კომპანიის“ დაქირავება. „კომპანიაზე“ განმარტება უკვე ბევრით გავაკეთეთ.

ნანა ფეიქრიშვილი სამოგადოებრივი ჯანდაცვის სპეციალისტია. ცენტრში ის 2021 წლის სექტემბრიდან მუშაობს. თუმცა, NCDC-სთან ადრეც თანამშრომლობდა. ჩვენ ვიპოვეთ დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს, რომ 2016 წელს ნანა ფეიქრიშვილი NCDC-ის გენდერში თარჯიმნად მუშაობდა.

ნანა ფეიქრიშვილი 2021 წლის 1 ოქტომბრიდან არის დაავადებათა კონტროლის ცენტრში საბ. ჯანდაცვის სპეციალისტის საკონტრაქტო პოზიციამზე, რომელიც კონკურსის საფუძველზე შეირჩა გარემოს ჯანმრთელობის დეპარტამენტში და ისიც შესაბამისი, სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში. რაც იმას ნიშნავს, რომ დაავადებათა კონტროლის ცენტრის დროებით დასაქმებული თანამშრომელია, რომელიც მისი პროფესიიდან გამომდინარე, გარემოს ჯანმრთელობის სფეროში აღებული ვალდებულებების კუთხით მუშაობს. როგორი გავლენა შეიძლება მოეხდინა წინა წლების გენდერებზე, ფანტასტიკის სფეროს სცილდება. ხოლო, ამჟამინდელი მისი პოზიცია არანაირ შემხებლობაში არაა თამბაქოს

კონგრესთანაც კი, არათუ საგენდერო პროცესებთან. არანაირი ინტერესთა კონფლიქტი ამ პროცესში არაა და ვერც იქნება, რასაც სტაგიაშიც აღიარებენ ავტორები, თუმცა იქვე ეჭვებს გამოთქვამენ და ამ ეჭვების საფუძვლების გასამყარებლად ვერანაირი მტკიცებულება ვერ მოჰყავთ, რადგან ასეთი რამ ბუნებაში არ არსებობს.

რაც შეეხება 2016 წელს ნანას თარჯიმნობას, როგორც ჩანს, სტაგიის ავტორი მედია-მკვლევარები დოკუმენტებს სწორად ვერ კითხულობენ, თორემ „დანაშაულის“ ნაცვლად აღმოაჩენდნენ, რომ საგენდერო წინადადებაში ნანა ჩვენგან, ჩვენი ორგანიზაციისგან არის წარდგენილი თარჯიმნად და რა შუაშია დაავადებათა კონგრესის ცენტრი? ეგონათ ncdc -ს საგენდერო კომისიაში ჰყავდათ აყვანილი? ან სურთ, სამოგადოებას ასე მოაჩვენონ? აბსურდული მსჯელობაა. დაგვეთანხმებით, როდესაც ჟურნალისტურ მოკვლევაზე, ან გამოძიებაზე მუშაობ, დოკუმენტებთან უფრო ფრთხილად უნდა იყო, რომ უნებლიედ თუ შეგნებულად ცილისმწამებლები არ აღმოჩნდე.

ფეიქრიშვილი ა(ა)იპ “თამბაქოს კონგრესის ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრის” გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილეა. ორგანიზაცია 2003 წელს მისმა ქმარმა, გიორგი ბახტურიძემ დააფუძნა.

2015 წლიდან ბახტურიძემ მართვის სადავეები მეუღლეს, ნანა ფეიქრიშვილსა და მეგობარს, გიორგი მალრაძეს გადააბარა. თავად მხოლოდ გამგეობის წევრად დარჩა, მაგრამ საჯარო გამოსვლებში მაინც ცენტრის ხელმძღვანელად გვევლინება. 2019 წლის “დაავადებათა კონგრესის ცენტრის” შეხვედრაზე ორგანიზაციის სამოქმედო გეგმას გიორგი ბახტურიძე წარადგენდა.

ორგანიზაციის სადავეების მეუღლეზე და მეგობარზე გადაცემა დანაშაულია? კანონი კრძალავს? მით უფრო, თუ ორივე მათგანი, წლების განმავლობაში კოლეგები იყვნენ. ანუ, ოდესღაც ბახტურიძის მსგავსი პროფესია თუ აირჩია ფეიქრიშვილმა და მალრაძემ, დანაშაულია? გიორგი ბახტურიძე ობიექტური მიზეზების გამო გავიდა ორგანიზაციის ხელმძღვანელის პოზიციიდან. დასასრულებელი ჰქონდა სადოქტორო დისერტაცია ბერგენის უნივერსიტეტში და ხანგრძლივად ნორვეგიაში უწევდა ყოფნა. ავტორებს უნდა ესმოდეთ, რომ ორგანიზაციის გამგეობის წევრობა არის მოხალისეობრივი პოზიცია, არაანაზღაურებადი. რაც შეეხება გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილეობას, ამ „თანამდებობის“ ფუნქციაა თავმჯდომარის არყოფნის შემთხვევაში გაუძღვეს გამგეობის სხდომას, რაც არასოდეს არ მომხდარა, რადგან თავმჯდომარე

ხელმძღვანელობდა ყოველთვის სხდომებს როცა საჭირო იყო. ამ დეგალების დაზუსტებაც არ ისურვეს „გამოძიების“ ავტორებმა.

მორიგი სიცრუე, სიუჟეტი, რომლის ბმულიც აგვირთულია, – არსად ჩანს, რომ გიორგი ბახტურიძე თამბაქოს კონტროლის ცენტრის ხელმძღვანელია, ის არის თამბაქოს კონტროლის ალიანსის ხელმძღვანელი. ალიანსი არის არარეგისტრირებული კავშირი და აერთიანებს რამდენიმე არასამთავრობო ორგანიზაციას, რომლებიც თამბაქოს კონტროლის რეფორმის ხელისშემწყობ პროექტებზე მუშაობენ და მხარს უჭერენ სამოგადოების ცხოვრებას ჯანსაღ გარემოში, რაც თითოეული მოქალაქის კონსტიტუციური უფლებაა. ამ ალიანსის ბრძოლა ცნობილია თამბაქოს კონტროლის კანონის განახლებამდე წლების განმავლობაში, რისი უამრავი მტკიცებულებაც არსებობს მედიაში, რომელიც მხარს უჭერდა ალიანსის ინიციატივით, სამოგადოებისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემების საამჟამოაზრამდე გამოგანას. რაც შეეხება იმას, რომ გიორგი ბახტურიძე წარადგენს კანონის მონიტორინგის ანგარიშს, თამბაქოს კონტროლის ექსპერტს და ამავდროულად მონიტორინგის ჯგუფის ხელმძღვანელს ამის უფლება არ აქვს? სამწუხაროდ, ეს დამოკიდებულებაც გვაიძულებს, ვიფიქროთ, რომ სტაგიაში ჩვენს მიმართ ცილისწამებებით გარკვეული დამკვეთების ინტერესები ხმოვანდება – გიორგი ბახტურიძის დისკრედიტაციის მიზნით უსაფუძვლო და ცილისმწამებლური ბრალდებებით მისი საქმიანი რეპუტაცია შეილახოს და ამჯერად, მისი მეუღლის სახელის უსაფუძვლოდ გაჟღერებით ეცადნენ „სკანალის“ შექმნას.

ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ორგანიზაცია NCDC-სთან სხვადასხვა მიმართულებით 2011 წლიდან თანამშრომლობს. იგებს გენდერებს, აგარებს გრენინგებს მოწვევებზე თავის დანებების შესახებ, აწყობს კამპანიებს თამბაქოს შესახებ ცნობიერების ასამაღლებლად, მონიტორინგს უწევს თამბაქოს ბიზნესში არსებული რეგულაციების აღსრულებას. ორგანიზაციას მოგებული აქვს NCDC-ის 23 გენდერი და გაფორმებული აქვს 8 გამარტივებული შესყიდვა. ჯამში, ბიუჯეტიდან 2.7 მილიონი ლარის ხელშეკრულებები მიიღო.

ჩვენი ორგანიზაციის მსგავსად, სხვა ორგანიზაციებიც ასევე წლების განმავლობაში „თანამშრომლობენ“ დაავადებათა კონტროლის ცენტრთან, იგებენ უფრო მსხვილ გენდერებს, აგარებენ გრენინგებს და კამპანიებს მაგალითად C ჰეპატიტზე, კიბოს სკრინინგზე, ნარკოპრევენციაზე, შიდსზე, გუბერკულოზზე, ჯანსაღ კვებაზე, უანგარო დონაციაზე და ა.შ. ... მაგრამ ალბათ იმიტომ, რომ ჩვენი ორგანიზაციის მსგავსად არ ეხებიან თამბაქოს ინდუსტრიის ინტერესებს, შესაბამისად მათი ყოფნა არ ყოფნა, და გენდერებში გამარჯვების ფორმები და რაოდენობა დაინტერესებას არ იწვევს. სხვანაირად შეუძლებელია ამ აბზაცის

ახსნა. გენდერი იმისთვის არის, რომ მონაწილეობა მიიღო და შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში განახორციელო სამუშაოები. პროფესიული ორგანიზაციებიც იმისთვის არსებობს, რომ სამოგადოებრივი ჯანმრთელობის სხვადასხვა მიმართულებაში ჩაერთონ და სამოგადოებრივი სიკეთის შექმნას მოემსახურონ. ალბათ არ გსმენიათ, რომ ჩვენი მიმართულების პროფესიულ ორგანიზაციებს ევროკავშირში, არა გენდერების საფუძველზე, არამედ მილიონობით ევროს მიზნობრივ დაფინანსებას მხოლოდ იმისთვის აძლევენ, რომ სამოგადოებრივი ფუნქციის მაგარებული პროფესიული ორგანიზაციები ფუნქციონირებდნენ (ოფისისა და ძირითადი პერსონალის ხარჯის დასაფარავად მხოლოდ) და სამოგადოების ჯანმრთელობის, გარემოსდაცვის, ადამიანის უფლებების დაცვის და სხვა, მსგავს სიკეთეს ემსახურონ. ცალკეა საგრანტო და გაცვლითი პროგრამები, რომლებსაც ასევე ევროკავშირის გადასახადის გადამხდელები აფინანსებენ. ათწლეულებია თამბაქოს კონტროლსა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობის სხვადასხვა მიმართულებაში პირუთენელად და მაღალპროფესიულ ღონებზე ვასრულებთ ჩვენს პროფესიულ მოვალეობას, რასაც მოწმობს ის ანგარიშები და შედეგები, რის გაცნობასაც სტატიის ავტორებმა სპეციალურად აარიდეს თავი და რის გამოც საერთაშორისო და ადგილობრივი პროფესიული ორგანიზაციების უპირობო მხარდაჭერა და ჯილდოები გვაქვს მიღებული.

2017 წელს “თამბაქოს კონტროლის შესახებ”

კანონი გამკაცრდა და აიკრძალა მოწვევა საჯარო და კერძო სივრცეებში.

ცვლილებების ინიციატორი სწორედ ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ალიანსი იყო.

მოგვიანებით, “დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა” მათვე დაავალა

ეკონტროლებინათ, თუ როგორ აღსრულდებოდა კანონი.

დიახ, საკანონმდებლო ცვლილებების ერთ-ერთი და არა ერთადერთი ავტორები

ვიყავით და ეს ძალიან გვეამაყება. კანონის ავტორობა კრძალავს, ამ კანონის

აღსრულებაში სამოქალაქო ზედამხედველობა რომ განვახორციელოთ? კანონის

აღსრულება 2018 წლის პირველ მაისს დაიწყო. მას შემდეგ კი, როდესაც

გამოჩნდა, რომ მოსახლეობაში ჯერ კიდევ არ არსებობს ჩვევა კანონდარღვევის

სამართალდამცველებისთვის შეგცობინების შესახებ, საერთაშორისო

ორგანიზაციების რეკომენდაციითა და ევროპული ქვეყნების გამოცდილებით, დღის

წესრიგში დადგა კანონის აღსრულების სამოქალაქო მონიტორინგის წარმოება და

ასევე აღმასრულებელი სტრუქტურების წარმომადგენელთა (მსს, შემოსავლების

სამსახური, ადგილობრივი ზედამხედველობის სამსახური და ა.შ.) მომზადება

რეგულაციების ეფექტურად აღსასრულების ხელშესაწყობად. გადაწყვეტილება

დაავადებათა კონტროლის ცენტრს არ მიუღია, უფრო მევით მიიღეს, პარლამენტსა და მთავრობაში და ავტორებს მოეძებნათ, იქნებ იქაც რა როგორ „ჩავაწყვეთ“.

კანონის გამკაცრების შემდეგ NCDC-მ ამ ორგანიზაციასთან 2,1 მილიონი ლარის 16 ხელშეკრულება გააფორმა. აქედან კონკრეტული მხოლოდ ერთ შემთხვევაში ჰყავდა. თუმცა, პროცესი ისე წარიმართა, რომ საბოლოო გამარჯვება მაინც ბახტურიძე-ფეიქრიშვილს ღარჩა.

კანონის გამკაცრების შემდეგ დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა (რომელიც ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებული ორგანიზაციაა და ნებისმიერ სახელმწიფო პროგრამას მხოლოდ მასთან შეთანხმებით ახორციელებს) სხვადასხვა დროს, კონკრეტულად ამ წლებში ტენდერზე გამოიგანა სახელმწიფო ჯანდაცვის პროექტები, რომელთაგან თამბაქოს კონტროლის რეფორმების გაძლიერებისთვის 2018-2022 წლებში განკუთვნილი იყო 1,5 მილიონი ლარი (სტატიაში მითითებული თანხა არასწორია და ნაწილი არა სახ. პროგრამიდან, არამედ გლობალური ფონდიდან ტენდერით მიღებული პროექტები იყო), ანუ წელიწადში საშუალოდ 300 ათასი ლარი. იმ კოლოსალური სამუშაოსათვის, რასაც ჩვენი ცენტრი ბოლო 5 წელი ასრულებს, საკმაოდ დაბალი ბიუჯეტია. დაახლოებით 25 000 ობიექტი მოწმდება ჩვენი 35 მონიტორის მიერ, ყოველწლიურად და ასევე ეწყობა 60-70 ტრენინგი და სამუშაო შეხვედრა აღმასრულებელი სტრუქტურების წარმომადგენლებთან, ქვეყნის მასშტაბით. ასევე, ყოველწლიურად, პროგრამის განხორციელების საკითხს სწავლობს შესაბამისი მაკონტროლებლები და ჩვენგან თუ არა, შეეძლოთ მათგან, ან თავად დაავადებათა კონტროლის ცენტრში ჩვენს მიერ წარდგენილი სამუშაოების ანგარიშებში ენახათ ყველა დოკუმენტი და მასალა, რაც ჩვენს მიერ გაწეულ საქმიანობას სრულად და დოკუმენტალურად აღწერს, მაგრამ როგორც ჩანს, ეს მკვლევარების, ან მათი დამკვეთების ინტერესში არ შედიოდა.

ეს ერთი გამონაკლისი ტენდერი 2021 წელს გამოცხადდა თამბაქოს საკითხებზე მოსახლეობაში საგანმანათლებლო და ცნობიერების ამაღლების კამპანიების მოსაწყობად. ფასი 132,500 ლარი იყო. ტენდერი შპს სივრცემ მოიგო. თუმცა, გამარჯვებულს ხელშეკრულება აღარ გაუფორმეს, რადგან ფეიქრიშვილი-ბახტურიძის ორგანიზაციამ მოწინააღმდეგეს ჩივილა – კადრების კვალიფიკაცია არ შესაბამება შემსყიდველის მოთხოვნებს. სატენდერო კომისიამ იმსჯელა და ეს საჩივარი დააკმაყოფილა.

რას ნიშნავს გამონაკლისი? რითი იყო გამონაკლისი? იგივე ტიპის პროგრამაზე ტენდერი ცხადდებოდა 2015 წლიდან. „სივრცის“ მიმართ საჩივარი არამართებული იყო? გაეცნენ მასალებს? სიცრუეა, როცა ამბობენ, რომ

სატენდერო კომისიამ იმსჯელა და არ დააკმაყოფილა საჩივარიო. ჩვენ ნამდვილად გავასაჩივრეთ სატენდერო კომისიის გადაწყვეტილება შესყიდვების სახ. სააგენტოში, რადგან მხოლოდ ავტობიოგრაფიაში ჩანაწერი არ წარმოადგენდა შესაბამისი პერსონალის კვალიფიკაციის დამადასტურებელ დოკუმენტს. შესაბამისად, სააგენტომ მიმართა დაავადებათა კონტროლის ცენტრს, გადაეხედათ გადაწყვეტილებისათვის. სამწუხაროდ, დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა, რომელთან „გარიგებაშიც“ გვადანაშაულებთ, ძალაში დაგოვა მისი აღრინდელი გადაწყვეტილება და ხელშეკრულების გასაფორმებლად ისევ მიიწვია შპს „სივრცე“. ხელმეორედ, სააგენტოში ჩვენს სამართლიან საჩივარს უკვე მოჰყვა ის, რომ სააგენტომ ღირეჭტიულად დაავალა დაავადებათა კონტროლის ცენტრს გაუქმებინა მისივე გადაწყვეტილება შპს „სივრცის“ გამარჯვებულად ცნობის შესახებ, რადგან კვლავ არ იყო კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტები წარდგენილი. შესაბამისად, ცენტრმა გააუქმა გადაწყვეტილება და გადავიდა მომდევნო კონკურენტზე, რომელიც შესაძლებელია არც ყოფილიყო ჩვენი ორგანიზაცია. თუმცა ფასის მიხედვით, აღმოჩნდა, რომ ჩვენ ვიყავით მომდევნო და ვაკმაყოფილებდით ყველა კრიტერიუმს, რაც იმ ტენდერისათვის იყო განსაზღვრული. შესაბამისად გამოდის, რომ სტატიის ავტორები აქაც აშკარად მიკერძოებული არიან და საქმის ისე წარმოჩენას ცდილობენ, როგორც ალბათ დამკვეთს სურდა.

NCDC-ის სატენდერო მოთხოვნებში ეწერა, რომ შემსრულებელ კომპანიაში დასაქმებულ პერსონალს უნდა ჰქონოდა თამბაქოს კონტროლის აღსრულების მონიტორინგის გამოცდილება. შეგახსენებთ, რომ 2018 წლიდან მოყოლებული NCDC ყველა მსგავს სამუშაოს ბახტურიძე-ფიქრიშვილის ა(ა)იპ-ს უკვეთავს. ამიტომ, გაუგებარია, როგორ უნდა მოეხერხებინა სხვა ორგანიზაციას თამბაქოს კონტროლის აღსრულების მონიტორინგის სფეროში გამოცდილების დაგროვება.

ავტორები თავისივე ნათქვამს ეწინააღმდეგებიან. – ტენდერში არა ორგანიზაციას, არამედ დასაქმებულ პერსონალს უნდა ჰქონოდა მსგავსი გამოცდილება და ასეთები ათეულობითაა საქართველოში. კიდევ ერთხელ ვიმეორებთ, მიუხედავად იმისა, რომ დარგში პროფესიული ორგანიზაცია ვართ, დაავადებათა კონტროლის ცენტრი არაფერს არ გვიკვეთავს, ეს პროცესი არის საკმაოდ გამჭვირვალე და ღია ტენდერების საშუალებით, მიუხედავად იმისა, რომ ევროპულ გამოცდილებას ვიზიარებთ და მოვითხოვთ მიზნობრივ დაფინანსებას. ამასთან გვაქვს პრეტენზია, რომ ყველაზე კარგად და პირუთვნელად ჩვენი ორგანიზაცია უძღვება ამ საქმეს და მოიხედავად იმისა, ეს თამბაქოს ინდუსტრიას ან მის მიერ დაქირავებულ პირებს თუ ორგანიზაციებს არ მოსწონთ. ასეთი შეგვეები ჩვენზე არახალია და ყოველი ასეთი შემოგვეა რწმენას გვიძლიერებს, რომ სასიკეთო საქმეს ვემსახურებით და

უფრო მძლავრად გავაგრძელებთ თამბაქოს ინდუსტრიისა და მათთან დაკავშირებული ორგანიზაციებისა თუ პირების უკანონო საქმიანობის მხილებას.

საბოლოოდ, ეს ტენდერიც შეწყდა. თუმცა, სამთვენახევარში ხელახლა გამოცხადდა და ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ააიპ-მა მოიგო. შპს “სივრცემ” FCTC-ის კონკურენცია მეორელაქ “გაბედა,” მაგრამ ტენდერში შესვლისთანავე დისკვალიფიკაცია მიენიჭა.

„სივრცეს“ არაფერი არ შეუცვლია, დაამატა ერთი პირი, თუმცა ამ შემთხვევაშიც არ წარმოუდგენია მისი კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი და ამიგომაც მიიღო დისკვალიფიკაცია. ბემოთ არის აღწერილი ეს პროცესი და კიდევ ერთხელ ხაზს ვუსვამთ, რომ შესყიდვების სააგენტომ (რომელთანაც „გარიგებაში“ შეიძლება დაგვადანაშაულონ ავტორებმა მომავალში) გააუქმა დაავადებათა კონტროლის ცენტრის გადაწყვეტილება და ჩვენმა პროფესიულმა ორგანიზაციამ მოიპოვა სამართლიანი გამარჯვება.

“აი, ფაქტი” დაუკავშირდა “სივრცეს” დირექტორ თამარ ვაშაკიძეს, რომ გაგვერკვია, კონკრეტულად, რა ტექნიკური ხარვეზი დაუდგინა სატენდერო კომისიამ და რატომ არ გაასაჩივრეს შედეგი. მან ამ მიზეზებზე ჩვენთან საუბარი არ ისურვა. შემდეგ ვკითხეთ, რატომ აღარ შედის მისი ორგანიზაცია ამ გიპის ტენდერებში. “არაა გამორიცხული, მომავალში ისევ შევიღე და ჩემი ნება-სურვილია, მინდა შევალ, მინდა არ შევალ და ძალიან ცუდ დროს მირეკავთ,” – გვითხრა ვაშაკიძემ.

ჩვენ მზაობა გამოვთქვით ყველა კითხვაზე პასუხის გასაცემად და ავტორებმა კი არც მოგვმართეს, არც მოგვისმინეს, თორემ ამ კითხვაზეც მიღებდნენ პასუხს.

ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის მეორე კონკურენც კომპანიას, შპს “არგინფო საქართველოსაც” დაუკავშირდით. დირექტორის ყოფილმა ასისტენტმა, მაგდა სარსევანიძემ გვითხრა, რომ ახლა კომპანია აღარ მუშაობს. “ბოლო წელს გამოცხადებულ თითქმის ყველა ტენდერში შევედით, მაგრამ რამდენიმე ვერ მოვიგეთ. როგორც მახსოვს, მოთხოვნა იყო ასეთი, რომ მანამდე წინა გამოცდილება უნდა ყოფილიყო ამ მიმართულებით მუშაობის, იქნებოდა ეს თამბაქო თუ არ ვიცი სხვა რამ. შეიძლება, მაგ პუნქტში ვერ დააკმაყოფილა ჩვენმა ორგანიზაციამ კრიტერიუმები, ზუსტად პასუხი არ მაქვს,” – გვითხრა სარსევანიძემ.

აქაც სიცრუე, ორგანიზაციის გამოცდილებას არ ითხოვდნენ. როგორც სტაგიაშიც აღნიშნავენ, შესაბამისი გამოცდილი პირები თუ ვერ იპოვეს როგორც

მონიტორინგისათვის, ასევე შესაბამისი აღმასრულებელი სტრუქტურების გადასამზადებლად, ან არ გააჩნდათ მაგ. ჰაერის ხარისხის მონიტორი და ა.შ. ჩვენ რა შუაში ვართ? თან სარსევანიძეც ზუსტად ვერ პასუხობს კონკრეტულად ამ ტენდერებთან დაკავშირებულ საკითხებს ...

NCDC-ის მიერ 2018 წლიდან გამოცხადებულ ტენდერებში, რომელიც თამბაქოს კანონმდებლობას ეხება, მოთხოვნაა, რომ მონაწილე კომპანიას უნდა ჰქონდეს თამბაქოს კონტროლის აღსრულების მონიტორინგის გამოცდილება. შეგახსენებთ, NCDC ყველა მსგავს სამუშაოს ბახტურიძე-ფიქრიშვილის ა(ა)იპ-ს უკვეთავს, შესაბამისად გამოცდილების დაგროვების შესაძლებლობა სხვა ქართულ კომპანიას ფიზიკურად არ ჰქონია.

ამ საკითხე გემოთ ვუპასუხეთ.

“ასეთი გიპის მუხლები არის მაღალი რისკი. არსებობს მაღალი ეჭვი, როდესაც ასეთი გერმინოლოგია ჩნდება. რითი ხსნიან სამწლიანი გამოცდილების აუცილებლობას, ესაა მნიშვნელოვანი. არის თუ არა აუცილებლობა, რომ სამწლიანი გამოცდილება იყოს დაფიქსირებული,”- გვითხრა კორუფციის მკვლევარმა, ორგანიზაცია “შეაჩერე კორუფციის” დამფუძნებელმა ქეთევან ენუქიძემ.

რა სამწლიან გამოცდილებაზეა ლაპარაკი? ლოგიკურად განსაჯონ და მერე თქვან, აქეთ თუ არა, ეჭვის არსებობის საფუძველი. საეჭვო სამწლიანი გამოცდილება კი არაა, არამედ ის, რომ სფეროა ძალიან სპეციფიკური და თამბაქოს ინდუსტრიის ან მისი საგელიგი ორგანიზაციების მხრიდან დიდი ალბათობაა ასეთ საქმიანობაში შემოსვლის, ან ასეთი საქმიანობის ნიველირების, რასაც ამკარად ემსახურება სტაგია, რომელიც ერთი დიდი ცილისწამებაა. ცნობისათვის, საერთაშორისო და ადგილობრივი პრაქტიკით, მსგავს პროგრამებში მონაწილე ორგანიზაციებს მოეთხოვება მინიმუმ ბოლო 5 წლის განმავლობაში არ ჰქონდეთ არანაირი ურთიერთობა და თანამშრომლობა თამბაქოს ინდუსტრიასთან ან მათთან დაკავშირებულ პირებთან. ეს წესებიც არ იცინ, როგორც ჩანს ავტორებმა და ვერც სატენდერო პირობებში ამოიკითხეს, სამწუხაროდ. ერთ-ერთ კომპანიას, სწორედ ამის გამო მიეცა დისკვალიფიკაცია, რადგან აღმოჩნდა, რომ „ფილიპ მორის ინთერნეიშენალის“ კონკრეტული ბრენდის რეკლამა-პოპულარიზაციაში ჰქონდა მიღებული მონაწილეობა წინა წლებში.

ორგანიზაციის მიმართ ხელშეწყობაზე მეტყველებს კიდევ ერთი ტენდერი, რომელიც ცენტრმა 2016 წლის მაისში გამოაცხადა. თამბაქოს საკითხებზე მოსახლეობის ცნობიერების ასამაღლებლად ცენტრი 41,500 ლარის დახარჯვას

აპირებდა. კონკურსში ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ორგანიზაციასთან ერთად ა(ა)იპ “არტინფო საქართველოც” მონაწილეობდა. ფეიქრიშვილი-ბახტურიძის ალიანსმა თავიდან ამ საქმისთვის 41,500 ლარი მოითხოვა. მისმა კონკურენტმა კი 1,000 ლარით ნაკლები. ფეიქრიშვილის ორგანიზაციამ გენდერის მოსაგებად, სამუშაოს ღირებულება საბოლოოდ 33 ათას ლარამდე ჩამოსწია. წესით, გენდერი სწორედ მას უნდა მოეგო, რადგან ყველაზე ნაკლებ თანხას ითხოვდა. თუმცა, საბოლოოდ, გენდერი ჩაიშალა, რადგან, აღმოჩნდა, რომ ორგანიზაციამ სამუშაოები არასწორად განაწესა.

აი აბსურდული მსჯელობის კლასიკური ნიმუში. ეს გენდერი იყო ფასით ვაჭრობის გენდერი და ვინც დაბალი ფასი შესთავაზა იმან გაიმარჯვა, აქ რა არის უკანონო ან უცნაური? პირველი ვაჭრობის დროს ვინ რა ფასი დადო რა მნიშვნელობა აქვს, საბოლოოდ ვინ დადო ნაკლები, ამას ჰქონდა იმ გენდერისათვის მნიშვნელობა. თუ შეცდომა მოგვივიდა განფასებაში, დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა, როგორც შემსყიდველმა არ გვაპაგია და დისკვალიფიკაცია მოგვცა, ე.ი. ჩაიშალა გენდერი.

ზუსტად სამ თვეში NCDC-მ 41,500-ლარიანი შესყიდვა ხელახლა გამოაცხადა. ამჯერად, ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ალიანსი გენდერში მარტო მონაწილეობდა და გაიმარჯვა. სამუშაოებისთვის კვლავ 41,500 ლარი მოითხოვეს.

აქაც იგივე არასწორი ინტერპრეტაცია. აქაც იგივე მეთოდით ვაჭრობ გენდერში და შედიხარ მაღალი ფასით პირველ რაუნდზე და მომდევო რაუნდებზე აკლებ ფასს. თუ პირველი რაუნდის დასრულების შემდგომ აღმოჩნდა, რომ კონკურენტი არ იყო, რატომ დავაკლებდით ფასს? ეს წინადადებაც საზოგადოების შეცდომაში შეყვანას ემსახურება.

“როდესაც კომპანიები მარტო რჩებიან გენდერებში სისტემატურად და მერე ისინი ფასს არ აკლებენ, ერთი მხრივ, ზუსტად იციან, რომ ეს გენდერი მათზეა მორგებული და მეორე – ბაზარზე უკვე ალტერნატიული კომპანიები აღარ არის დარჩენილი ან დარჩენილია ძალიან მცირე რაოდენობით. ანუ კონკურენცია აღარ გაქვს,” – ამბობს “შეაჩერე კორუფციის” დამფუძნებელი ქეთევან ენუქიძე.

ქეთევან ენუქიძის საოცარი მიგნება ღიმილს იწვევს. ცხადია, ვიდრე შესყიდვების რეფორმა განხორციელდებოდა გენდერში ვაჭრობის რაუნდები იყო და ვაჭრობის პროცესში, პირველი ფაზა რომ სრულდება, ჩანს გყავს თუარა კონკურენტი და რომელი ჭკუათმყოფელი დააკლებდა ფასს?! ქალბატონი ქეთევანი, როგორც ჩანს ვერ ერკვევა ამ პროცესში, არადა შესყიდვების სპეციალისტად ჰყავთ გამოყვანილი „ჟურნალისტურ გამოძიებაში“. უკვე რამდენიმე წელია სხვა წესით გარდება გენდერები და ვაჭრობის პროცესი აღარ მიმდინარეობს.

ბახტურიძე- ფეიქრიშვილის ორგანიზაცია იშვიათი გამონაკლისია, რადგან იმ ტენდერების 90% -ზე მეტი მოიგო, რომელშიც მონაწილეობდა.

თუ იქ ვმონაწილეობთ, სადაც რეალურად გვაქვს გამარჯვების შანსი, გამოცდილებიდან და შესაძლებლობებიდან გამომდინარე, რა გასაკვირია, რომ ვიგებდეთ? ასე C ჰეპატიტიზე რომ შედის ორგანიზაცია, რომელსაც ამ სფეროში საუკეთესო გამოცდილება აქვს, დანაშაულია? თუმცა, აქაც კონკრეტული სფეროს ანუ თამბაქოს კონტროლში ჩვენი ეფექტური საქმიანობა არ მოსწონს თამბაქოს ინდუსტრიას და მათთან დაკავშირებულ პირებსა და ორგანიზაციებს.

ნანა ფეიქრიშვილს ვკითხეთ, უქმნიდა თუ არა უხერხულობას ის, რომ მისი ორგანიზაცია მისივე დამსაქმებლის მიერ გამოცხადებულ სახელმწიფო შესყიდვებში მონაწილეობდა. გვითხრა, რომ არა, რადგან ეს კანონით აკრძალული არ არის. ისიც მოგვწერა, რომ გამოავლენდა ჩვენი დამკვეთ-დამფინანსებლების ვინაობას.

ნანა ფეიქრიშვილი, როგორც აღვნიშნეთ, ცენტრში მხოლოდ 2021 წლის ოქტომბრიდან მუშაობს და ისიც კონტრაქტით, კონკრეტული პროგრამის ფარგლებში. ნანა ფეიქრიშვილის საკუთრება არ არის თამბაქოს კონტროლის ცენტრი, ის გამგეობის წევრია და არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრობა არანაირ სამართლებრივ პრობლემას არ ქმნის. მით უფრო წლების განმავლობაში მიმდინარე ტენდერებთან მისი „კორუფციული“ კავშირები, რომელიც ვითომ აღმოაჩინეთ, აბსურდია. აი, თქვენი დამკვეთ-დამფინანსებლები კი ნამდვილად იკვეთება სტატიის ბოლო ნაწილში. ვცდებით? ოი, ცილისმწამებლური სტატიის ავტორების ენით გიპასუხებთ, ჩვენ, გონივრული, მეტიც, ზეგონივრული ეჭვი გვაქვს.

“მე კანონის წინაშე მართალი ვარ და არანაირი ინტერესთა კონფლიქტი ამ კუთხით არ არსებობს, რადგან მე ცენტრში ღროვებით დაქირავებული თანამშრომელი ვარ, თან სულ სხვა დეპარტამენტში, ისიც რამდენიმე თვეა. ტენდერები რომელზეც საუბრობთ, წლებია მიმდინარეობს და აქამდე სახელმწიფო დაკვეთის შესრულება თუ დანაშაული იყო, ნამდვილად არ გვეგონა.”

არც ცენტრსა და არც ნანა ფეიქრიშვილის ორგანიზაციას ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ კანონი არ დაურღვევიათ. პირდაპირი ინტერესთა კონფლიქტი მაშინ ჩნდება, როცა შემსყიდველიც და მიმწოდებელიც ერთი ოჯახის წევრები არიან. ეს არ მომხდარა ნანა ფეიქრიშვილისა და დაავადებათა ცენტრის შემთხვევაში. თუმცა, დამსაქმებელი ორგანიზაცია მისივე თანამშრომლის

ორგანიზაციას რომ უფორმებს ხელშეკრულებას, ჩნდება ეჭვი, რომ გენდერში გამარჯვების მიზნები პირადი კავშირებია.

“თუ ცოლი მუშაობს NCDC-ში, შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ მას შეუძლია ჰქონდეს გავლენა პროცესზე. შეიძლება, ვისაც გავლენა აქვს იმის უახლოესი მეგობარი იყოს, ჰქონდეს მჭიდრო ურთიერთობა. ესეც გავლენად ითვლება. ასეთ შემთხვევაში, არსებობს რისკი, რომ კულუარულად იყოს რაღაც შეთანხმება,”- ამბობს კორუფციის მკვლევარი ქეთევან ენუქიძე.

ეს, ქალბატონ ქეთევანს იმდენად სასაცილო განმარტება აქვს, რომ კომენტარისთვის დროის დახარჯვაც დაგენანება. ნათესაური კავშირები ხომ არ აქვს ნანას ვინმესთან, იქნებ მოეკვლიათ, ეს ხომ უფრო მეტი ეჭვის საფუძველს შექმნიდა? ან რა იციან, გიორგი არ მეგობრობდეს ვინმე ისეთთან, ვისაც უშუალოდ, ან ყვავი ჩხიკვის მამიდის საშუალებით ისეთი გავლენები აქვს, რომ... ეს ჟურნალისტიკა არ არის და მით უფრო ჟურნალისტიკური მოკვლევა. ეს ჭორაობაა და ძალიან ვწუხვართ, რომ ამის თქმა გვიწევს.

“დაავადებათა კონტროლის ცენტრისგან” გვაინტერესებდა, როგორ მოხდა, რომ 10 წლის განმავლობაში ერთსა და იმავე ორგანიზაციას ავალებენ თამბაქოს მოხმარების შესახებ კვლევას. გვინდოდა ეპასუხათ, ხედავენ თუ არა კორუფციის რისკებს იმაში, რომ NCDC ქირაობს თავიანთი თანამშრომლის ორგანიზაციას. “დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა” პირისპირ ინტერვიუმე უარი გვითხრა. გვირჩიეს, კითხვებზე პასუხი საჯარო ინფორმაციის სახით გამოგვეთხოვა. არც წერილზე უპასუხიათ.

აქაც სიყვავა „დავალება“ ცილისმწამებლურია, ბემოთ აღვწერეთ პროცესი, რომელიც საკმაოდ გამჭვირვალეა და რეალურად დაინტერესებულ ადამიანს ადგილზე ჩვენთან ან დაავადებადაავადებათა კონტროლის ცენტრში შეძლო გაცნობოდა შესაბამის დოკუმენტებსა და მასალებს. მეორე წინადადება ისევ ყოველგვარ საფუძველსაა მოკლებული, იქედან გამომდინარე, რომ დაავადებათა კონტროლის ცენტრში ნანა ფეიქრიშვილმა ახლახან დაიწყო მუშაობა და ისიც სხვა მიმართულებით, რაც ბემოთ აღვწერეთ და ვერანაირ გავლენას იგი ვერც წარსულ და ვერც მიმდინარე წლის პროცესებზე ვერ მოახდენდა. ისევ უსაფუძვლო ბრალდებები და ცილისწამებები.

ბახგურიძე-ფეიქრიშვილის ორგანიზაციასა და ცენტრს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, მათ ევალებათ შემდეგი სამუშაოების ჩატარება:

- თამბაქოს კანონის აღსრულების შეფასება;

- სამოგადოებრივი გრანსპორტისა და სხვადასხვა დაწესებულების მიერ კანონის შესრულების მონიტორინგი;
- რეკლამის მონიტორინგი;
- გრენინგების და საინფორმაციო კამპანიების დაგეგმვა და წარმოება;
- თამბაქოთი ვაჭრობის ქსელის მონიტორინგი.

„ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ორგანიზაცია“ არის კონკრეტული პროფესიონალების დაბუღინგებისა და დისკრედიტაციის კლასიკური ნიმუში. ორგანიზაციის სახელწოდებაა: თამბაქოს კონტროლის ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრი და არა ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ორგანიზაცია, როგორც ცინიკური ხაზგასმით ე.წ. მკვლევარ-ექსპერტები უწოდებენ.

როგორ იკვლევს NCDC, შემცირდა თუ არა მწვეველთა რიცხვი?

2016 წელს ბახტურიძემ გაასაჯაროვა კვლევის შედეგი, რომლის მიხედვითაც, საჯარო და კერძო დაწესებულებებში მოწვევის აკრძალვას მხარს უჭერდა გამოკითხულთა 89-92%. როგორ ჩატარდა კვლევა, რა მეთოდოლოგიით, უცნობია. რადგან კვლევის შესახებ სიღრმისეული მასალა გამოქვეყნებული არაა. ამ კვლევის საფუძველზე მისმა ორგანიზაციამ მოამზადა საკანონმდებლო ცვლილება, რომლითაც აიკრძალა საჯარო დაწესებულებებში მოწვევა და სიგარეტის რეკლამირება.

კვლევა ჩაატარა ამ დარგის გამორჩეულმა და მიუკერძოებელმა ორგანიზაციამ „სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტმა“, რაც აღნიშნულია ავტორების მიერ მოხმობილ სტაგიაში და შეეძლოთ ორგანიზაციის გვერდზეც ენახათ კვლევის სრული ანგარიში

<https://issa-georgia.com/files/Reports/FCTC/თამბაქოსგან-თავისუფალი-გარემოს-მიმართ-დამოკიდებულებების-კვლევა-ანგარიში-ბოლო-David-online.pdf> მხოლოდ ეს კვლევა არ ედო საფუძვლად საკანონმდებლო ცვლილებებს. ეს ინსტიტუტი არ აგერიოთ „სოციალური კვლევების ინსტიტუტთან“, რომელიც „ფილიპ მორის ინტერნეიშენალის“ საგელიტი კვლევითი ორგანიზაციაა და რომლის საშუალებითაც, უკანონო სპონსორობით, თამბაქოს ინდუსტრია მათი ახალი პროდუქტის მარკეტინგში ითრევს მოქმედ პოლიტიკოსებს, ექიმებს, ცნობად სახეებს, მედიას, არასამთავრობო ორგანიზაციებს და ორგანიზებებს უწევს ცრუ კვლევებს, გრენინგებს თუ სხვა უკანონო საპოპულარიზაციო აქციებს, რასაც ჩვენი ორგანიზაცია, სწორედ მონიტორინგის პროგრამის ფარგლებში ავლენს და რეაგირებისათვის ფაქტებს გადასცემს შესაბამის აღმასრულებელ სტრუქტურებს. ეს არის ამ ყველაფრის თავი და თავი. ამიგომაც დაიგეგმა შეგნებულად ჩვენი

ორგანიზაციისა და მისი პროფესიონალი წევრების დისკრედიტაციის პროცესი მ/წ მარტის თვიდან და გრძელდება.

კანონის ამოქმედების შემდეგ კი ბახტურიძე ამტკიცებს, რომ მწვეველთა რაოდენობა შემცირდა. ამ ინფორმაციას ის ისევ თავისი კვლევებით ადასტურებს. რეალურად კი, არ ვიცით, რა შედეგი გამოიღო 2017 წელს კანონში შეტანილმა ცვლილებებმა. 2016 წლის შემდეგ მწვეველთა რიცხვის შესახებ ფართომასშტაბიანი კვლევა არ ჩატარებულა.

ბახტურიძე თავისი კვლევებით არაფერს არ ადასტურებს, რადგან კვლევები ჩაატარა დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა, რომლის პრეზენტაციაც იყო 2019 და 2020 წლებში. პრეზენტაციის მასალები შეეძლოთ გამოეთხოვათ დაავადებათა კონტროლის ცენტრიდან, მაგრამ ალბათ არ სურდათ კითხვებზე ამომწურავი პასუხები. 2019 წლის კვლევის შედეგები შეეძლოთ ეხილათ ბმულით: <https://ncdc.ge/#/pages/file/fa339295-6e09-4139-9d89-2ed16a91fe82>

2016 წელს NCDC-მ თავად ჩაატარა კვლევა და დაადგინა, რომ საქართველოში მოქალაქეების 31% მწვეელი იყო.

ახლა აღმოჩნდა თურმე არა ბახტურიძეს, არამედ NCDC-ს ჩაუტარებია კვლევა. გვაპატიეთ, მაგრამ საკუთარ აბსურდებში ძალიან იხლართებიან, ზემოთ ერთს ამბობენ, აქ სხვას.

2020 წელს კვლევა ისევ ჩატარდა, მაგრამ სხვა მეთოდოლოგიით. ამ შემთხვევაში სატელეფონო კომუნიკაციის გზით მოქალაქეები ტაქსიში გამოიკითხა. სულ 1,001 აღამიანი. მათ უნდა ეპასუხათ კითხვებზე, ეწვეიან ან ეწეოდნენ თუ არა თამბაქოს რომელიმე პროდუქტს. ამ კვლევით დაასკვნეს, რომ მწვეელთა რაოდენობა 28.2 %-მდე შემცირდა.

ამკარაა, რომ კვლევების მეთოდოლოგიებში მრჩეველი არ ჰყავთ. მიემართათ კვლევის დამკვეთის ან კვლევის განმხორციელებელი ორგანიზაციისათვის და აუხსნიდნენ მეთოდოლოგიას. აშშ-შიც კი საკმარისია 1000 აღამიანის სატელეფონო რანდომული გამოკითხვა მოსახლეობის რეალური განწყობების გასაზომად. ეს კვლევა დაავადებათა კონტროლის ცენტრის დაკვეთით ჩაატარა სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტმა (ხელ-ლი პროფ. იაგო კაჭკაჭიშვილი). იმედია, ბატონი იაგო კაჭკაჭიშვილის კომპეტენციასა და მიუკერძოებლობაშიც არ შეიგანენ ეჭვს ავტორები.

არადა, ეს კვლევები შინაარსობრივად და მეთოდოლოგიურად განსხვავებულია. 2016 წლის კვლევა სამეცნიერო იყო და გამოკითხეს 5,500-ზე მეტი რესპონდენტი მთელი ქვეყნის მასშტაბით. 2020 წლის კვლევა კი მხოლოდ ტაქსებში მოწვევას სწავლობდა და მასში 1,000 ადამიანი მონაწილეობა.

სტატიის ავტორებს ამას მკვლევარი მრჩევლები ეუბნებიან? მიემართათ კომპეტენტური მკვლევარებისათვის და მიიღებდნენ პასუხებს.

მკვლევარებისა და ჯანდაცვის სპეციალისტების თქმით, ამ მეთოდოლოგიური განსხვავების გამო კვლევების შედარება ვერ გვიჩვენებს, სინამდვილეში როგორ შეიცვალა მწველთა რაოდენობა. პრობლემაა ისიც, რომ ცენტრს კვლევის სრული ვერსია არ გაუსაჯაროებია. ვიცით მხოლოდ მისი შედეგები.

არასანდოობას შესაძლოა იწვევდეს ისიც, რომ ცდომილება მაღალია. ჯანდაცვის ყოფილი მინისტრი, სანდრო ურუშაძე ამბობს, რომ კვლევის მიხედვით თამბაქოს მოწვევა 2.8%-ით შემცირდა, მაგრამ ამ კვლევის ცდომილება 5%-მდეა და შესაძლოა, საქმე არც ისე სახარბიელოდ გვეჩვენდეს, როგორც კანონის ინიციატორებს სურთ წარმოაჩინონ.

ეს ის სანდრო ურუშაძეა, რომელიც „ფილიპ მორის ინთერნეიშენალის“ და მისი საგელიტი ორგანიზაციის დაფინანსებით გასახურებული თამბაქოს პროდუქტის მარკეტინგზე მუშაობს. რომელიც ცდილობს ექიმები დაარწმუნოს, რომ მწველს, მისი თქმით, ნაკლები ზიანის მომგანი გასახურებული თამბაქო შესთავაზოს. ნაცვლად იმისა, რომ მოწვევაზე თავის დანებება ურჩიოს მსოფლიოში აპრობირებული, ეფექტური პროგრამებით, რომელთა ნაწილი საქართველოშიც ხორციელდება და ამაშიც რესურსებს ხარჯავს სახელმწიფო ncdc და ზოგიერთი ორგანიზაციის საშუალებით. სტატიის მიხედვით გამოდის, რომ სანდრო ურუშაძე, რომელიც თამბაქოს ინდუსტრიის ინტერესების გამგარებელია, შეიძლება არ ცდებოდეს და ინდუსტრიის ინტერესებს არ აგარებდეს მწველთა რიცხვის შეფასებისას და გიორგი ბახტურიძე, რომელიც 20 წელია ჯანსაღი გარემოს შექმნისათვის იბრძვის და საზოგადოების ჯანმრთელობისთვის მნიშვნელოვანი და ეფექტური პროგრამების განხორციელებას ცდილობს საზოგადოება შეიყვანოს შეცდომაში? გიორგი, როგორც გამოცდილი მკვლევარი და მეცნიერი, ეყრდნობა მიუკერძოებელი ორგანიზაციების კვლევებსა და მტკიცებულებებს გემოაღნიშნული ბაგონისაგან განსხვავებით, რომელსაც ინტერესთა პირდაპირი კონფლიქტი აქვს მის პროფესიასთან და კარგა ხანია, მისი სტატუსი არაა ჯანდაცვის ექსპერტი, არამედ თამბაქოს ინდუსტრიის წარმომადგენელია, რომელიც პირადად გიორგი ბახტურიძემ არაერთხელ ამხილა. შესაბამისად, მისი გამოჩენა ამ ე.წ. ჟურნალსიგურ გამოძიებაში არ გაგვიკვირვებია და ახლა ის და მისი

დამფინანსებლები ცდილობენ აბსურდული „ბრალდებები“ შექმნან, სწორედ ისეთი უპინქიპო მკვლევარებისა თუ ჟურნალსიგების საშუალებით, რომელთათვისაც სიმართლის მსახურება და ჟურნალსიგური ეთიკის ნორმები, როგორც ჩანს არაფერს წარმოადგენენ.

პარლამენტში თამბაქოს შესახებ კანონის საკანონმდებლო ცვლილებებზე მომუშავე ჯგუფის წევრი, იურიდიული ანალიტიკოსი, ნიკა ნანუაშვილი გვეუბნება, რომ ორგანიზაციები, რომლებიც თამბაქოს მკაცრ პოლიტიკას ემხრობოდნენ, ცდილობენ გაქსებში მოწვევის შემცირება გაასაღონ ისე, თითქოს მწვევლთა რიცხვი მთელი ქვეყნის მასშტაბით შემცირდა.

„პარლამენტში თამბაქოს შესახებ კანონის საკანონმდებლო ცვლილებებზე მომუშავე ჯგუფის წევრი, იურიდიული ანალიტიკოსი“ - ნიკა ნანუაშვილი? ასეთი წოდება ბატონმა ნიკამ თვითონ მიიანიჭა? როგორ, რა ფორმით, სად? თუ თამბაქოს ინდუსტრიის, კერძოდ „ფილიპ მორის ინთერნეიშენალის“ დაკვეთით მომზადებულ საკანონმდებლო ინიციატივებს რომ შეიტანს პარლამენტში, ჰგონია, რომ კანონზე მომუშავე ჯგუფის წევრია? რა უნდა ბატონ ნიკას, რომ თამბაქოს კონტროლის ეფექტური პოლიტიკა და სახელმწიფო მხარდაჭერა მიუღებელია მისთვის და მისი დამკვეთისათვის? ჩვენ, ბოროტებას ვეწევით, როდესაც თამბაქოს კონტროლში ეფექტურ რეფორმებს ვითხოვთ? როდესაც მოსახლეობას მოვეუწოდებთ, რომ მოწვევაზე თავის დანებების ერთადერთი ალტერნატივა თამბაქოს ნებისმიერ ნაწარმზე უარის თქმაა?! რა უნდა ბატონ ნიკას, რომ საზოგადოებას მოვეუწოდოთ, მოწიონ ელექტრონული და გასახურებელი თამბაქოს ნაწარმი, რადგან კლასიკური თამბაქოს ნაწარმი, სიგარეტი თანდათან ამოვარდება ხმარებიდან და თუ ინდუსტრიას ახალი პროდუქტების მომხმარებლები არ ეყოლება, გაკოტრდება? მოკლედ, სტატიის დაწერის მიზნის ლუსტრაცია ნიკა ნანუაშვილის გამოჩენით სრულად მოხდა. ნიკა ნანუაშვილსაც ველოდით ამ „ჟურნალსიგურ გამოძიებაში“, რომლის მიერ პარლამენტში შეგანილ, არგუმენტებს მოკლებულ ინდუსტრიისეულ კანონპროექტებს ჩვენი არგუმენტებით ვანეიტრალებდით ბოლო წლებია. ახლაც აქვთ კანონპროექტი შეგანილი პარლამენტში და ცდილობენ, მაგ. სადა შეფუთვის ნორმის გადავადებას, მაგრამ მიუხედავად მათი მხრიდან მიმანიმართულად ჩვენი და განსაკუთრებით გიორგი ბახტურიძის დისკრედიტაციის მცდელობისა, ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ საზოგადოების ჯანმრთელობის ინტერესები კვლავ დაცული იყოს ამ ქვეყანაში.

„როცა გაქსებში ჩაგარებული კვლევის მიხედვით გვინდა ქვეყანაში მწვევლთა რიცხვი შევაფასოთ... არასწორი კრიტერიუმი. ეს ვერ იქნება საზომი. თვითონ კვლევის ობიექტი და მეთოდოლოგია ეჭვს იწვევს. რამდენი გაქსისტი ან რამდენი

მგზავრი გამოვკითხეთ? სად, თბილისში, ბათუმში? ეს არ ვიცით,” – ამბობს ნანუაშვილი.

ნიკა ნანუაშვილი ჯანდაცვის სფეროს მკვლევარიც გამხდარა და კომენტარს იძლევა ისეთ საკითხებზე, რომლის კომპეგენცია მას არ გააჩნია. რაც შეეხება მოხმობილ კვლევას, ამაზე ზემოთ გავეცით პასუხი.

NCDC-ს წარმომადგენლებმა ჩვენთან საუბარი არც ამ თემაზე ისურვეს. არადა, ისინი ჩვენს ფულს ხარჯავენ და ვაღდებული არიან, მედიის კითხვებს საეჭვო გარიგებების შესახებ უპასუხონ და მაქსიმალური გამჭვირვალობა ჰქონდეთ. ბევრი წელია, ჩვენი მთავრობის წარმომადგენლები გამჭვირვალობასა და ანგარიშვალდებულებას კეთროვანივით გაურბიან.

Ncdc-ს ამ თემაზე განცხადება გაკეთებული ჰქონდა და კეთილი გენებათ, გენახათ:

<https://ncdc.ge/#/pages/content/cf82e10f-d79f-4bdb-939a-73a67f20ed6e>

საეჭვო გარიგება „აიფაქში“ იკვეთება და ამაზე სამართლებრივად მოუწევთ შესაბამისი პირების საქმიანი იმიჯისა და რეპუტაციის შელახვისათვის პასუხისგება. რაც შეგვეხება ჩვენ, არცერთ სახელმწიფო მაკონტროლებელ ორგანოს ან კერძო აუდიტს არ აღმოუჩენია არანაირი ფინანსური დარღვევა ჩვენს საქმიანობაში. ამიტომ არაფერი გვაქვს თავის სამართლებელი, პირიქით, ამაყად ვამბობთ, პროფესიულ მოვალეობას ჩვენსავით ყველა ყველა რომ ასრულებდეს, მაშინ ქვეყანაც უფრო წელგამართული იქნებოდა.

„აი ფაქტის“ ცილისწამებლური ტექსტის განხილვის შემდეგ შეიძლება გადაჭრით ვთქვათ, სტატია (რომელიც შეიძლება პირობითად ვუწოდოთ) ემსახურება ცალკეული პირებისა და ორგანიზაციის დისკრედიტაციას, საქმიანი რეპუტაციის და იმიჯის შელახვას, ამიტომაც შეგნებულად არ ეყრდნობა ფაქტებს და ჩვენს მიერ განხორციელებული სამუშაოების ამსახველ დოკუმენტებს.

მიგვაჩნია, რომ „აი ფაქტის“ ჟურნალისტების ია ასათიანისა და ნონა ქელივიძის მიერ დაირღვა ქარტიის 1, 3, 5, 7 და 11 პრინციპები შემდეგ გარემოებათა გამო:

პრინციპი 1.

ჟურნალისტმა პატივი უნდა სცეს სიმართლეს და საზოგადოების უფლებას – მიიღოს ზუსტი ინფორმაცია.

გემოთმოყვანილ სტაგიაში სათაურიდანვე დარღვეულია პირველი პრინციპი. არ არსებობს დაავადებათა კონტროლის ცენტრის „პრივილეგირებულთა ალიანსი“ და თუ სადმე, ბუნებაში არსებობს და ჩვენ არ ვიცით, ზუსტად შეგვიძლია გითხრათ, რომ თამბაქოს კონტროლის ალიანსის არცერთი ორგანიზაცია იმ ალიანსში არ შედის. სათაური თავიდანვე ცრუ ინფორმაციის და ვითომდა სკანდალის წასაკობად განაწყობს მკითხველს. ჩვენს პასუხებში კი ნათლად ჩანს, რომ ყოველგვარ საფუძველსაა მოკლებული ნანა ფეიქრიშვილის კავშირები ტენდერებთან და სხვა საკითხები და ეს ე.წ. გამოძიება ემსახურება კონკრეტულ მიზანს, შეცდომაში შეიყვანოს საზოგადოება და ცრუ წარმოდგენა შეუქმნას ჩვენი ორგანიზაციის, გიორგი ბახტურიძისა და მისი მეუღლის ვითომდა კორუფციულ გარიგებებზე დაავადებათა კონტროლის ცენტრთან, რაზეც მტკიცებულებები ავგორებს არ წარმოდგენილი და ვერც წარმოდგენილი, რადგან გიორგი ბახტურიძის ცხოვრების კრედიტ სიმართლისა და საზოგადოების ინტერესების მსახურება, მათ შორის სწორედ თამბაქოს ინდუსტრიასთან კორუფციულ გარიგებებში შესაბამისი საჯარო პირების მხილება, რაც არაერთხელ მოუხდენია ყველა ხელისუფლების დროს და ამის მტკიცებულებებიც უამრავია მედია სივრცეში.

<http://old.gza.kvirispalitra.ge/qveyana/464-vin-lobirebs-thambaqos-bizness-akhlandel-mthavrobashi.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=QhRC7ZCpUXU>

<https://www.facebook.com/watch/?v=1028381770557860>

<https://www.youtube.com/watch?v=SZOC76eOlzM>

<http://trialeti.ge/?p=86134>

<https://commerciant.ge/ge/post/tambaqos-regulacia-unda-gavrceldes-gaxurebad-tambaqoze-am-sakitxe-ukan-daxeva-ar-iqneba>

<https://bm.ge/ka/article/tambaqos-kontrolis-aliansi-gancxadebas-avrcelebs-/22617>

liberali.ge/articles/view/36734/tambaqos-kontrolis-aliansi-samorineebsa-daa-akrdzalvas-moitkhovs

<https://imedinews.ge/ge/politika/116567/tambaqos-kontrolis-aliansi-eleqtrosigaretebze-regulatsiebis-shesadzlo-shepbilebas-akritikebs>

<https://rustavi2.ge/ka/news/229741>

<https://www.facebook.com/HealthFederationOfGeorgia/posts/319612616449091/>

http://psnews.ge/index.php?m=149&jur_id=1103

<https://formulanews.ge/News/28785>

და ა.შ....

პრინციპი 3.

ჟურნალისგმა უნდა გადასცეს ინფორმაცია მხოლოდ იმ ფაქტებზე დაყრდნობით, რომელთა წყარო დადასტურებულია.

ჟურნალისგმა (ჟურნალისგებმა) გაავრცელა საკუთარი, ვინმე ექსპერტების და მიკერძოებული, თამბაქოს ინდუსტრიის წარმომადგენლების ან მათთან დაკავშირებული პირების ეჭვები და არა ფაქტები. ფაქტი არის ის, რომ ნამდვილად ვიმარჯვებთ ტენდერებში (მაგრამ არა ყველაში), მაგრამ ეს გამარჯვებები ეყრდნობა ფაქტებს, რომელთა მოკვლევა შეიძლება, ისევე, როგორც შეიძლება მოკვლევა იმისა, თუ რა სახის სამუშაოები იქნა ჩვენს მიერ გაწეული და ტექნიკურ მოთხოვნებთან მოდიოდა შესაბამისობაში თუ არა. ამის შესახებ მასალების გამოთხოვა შეიძლებოდა ჩვენი ორგანიზაციიდან ან დაავადებათა კონტროლის ცენტრიდან.

პრინციპი 5.

მედია ვალდებულია, შეასწოროს გამოქვეყნებული არსებითად არაზუსტი ინფორმაცია, რომელსაც შეცდომაში შეჰყავს საზოგადოება.

გამოქვეყნების შემდეგაც მივაწოდეთ ზუსტი ინფორმაცია (ნონა ქვლივიძეს) და არ გაითვალისწინეს. ამის მტკიცებულებებიც გვაქვს მიმოწერის სახით და განხილვის დროს შეგვიძლია წარმოვადგინოთ სქრინშოტები.

პრინციპი 7.

ჟურნალისგს უნდა ესმოდეს მედიის მიერ დისკრიმინაციის წახალისების საფრთხე; ამიტომ ყველაფერი უნდა იღონოს ნებისმიერი პირის დისკრიმინაციის თავიდან ასაცილებლად რასის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, ენის, რელიგიის, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებების, ეროვნული ან სოციალური წარმოშობის საფუძველზე ან რაიმე სხვა ნიშნით.

სამწუხაროდ, ეს პრინციპი დაირღვა. არასწორი, დაუზუსტებელი ეჭვების საფუძველზე წაყენებული მთელი რიგი ბრალდებები, ცილისწამებები ქმნის კონკრეტული პირებისათვის პროფესიული საქმიანობის განხორციელებაში ხელშეშლისა და დისკრიმინაციის მცდელობას, ასევე დისკრედიტაციისა და საქმიანი რეპუტაციის შელახვის საფრთხეს. კერძოდ, გიორგი ბახტურიძისა და მისი ოჯახის ბულინგი, შეურაცხყოფა და დისკრიმინაცია იგრძნობა თითქმის ყველა აბზაცში, განსაკუთრებით იმ გერმინის გამოყენებით როგორიცაა „ბახტურიძე-ფეიქრიშვილის ორგანიზაცია“. სწორედ, დარგის მოუსყიდველი და პირუთვნელი სპეციალისტობის გამო ხდება მათი პირდაპირი დისკრიმინაცია. განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც თამბაქოს ინდუსტრიამ და მათთან დაკავშირებულმა პირებმა ცრუ ბრალდებების კასკადი წამოიწყეს მ/წ მარგიდან.

ოჯახს, რომელიც ისედაც მძიმე სტრესშია, 2020 წლის თებერვლიდან მათი არასრულწოვანი ბავშვის ონკოდაავადების გამო, შესაბამისი პირები აგრძელებენ ფსიქოლოგიურ ტერორს მათი უსაფუძვლო ეჭვების მასობრივი საშუალებების არხებით გავრცელების შედეგად, რაც კიდევ უფრო ამძიმებს მათ, ისედაც მძიმე ფსიქოლოგიურ მდგომარეობას.

პრინციპი 11.

ჟურნალისტმა უმძიმეს პროფესიულ დანაშაულად უნდა მიიჩნიოს შემდეგი ქმედებები:

- ფაქტის განზრახ დამახინჯება;
- ნებისმიერი სახის ქრთამის, საჩუქრის ან სხვა სარგებლის მიღება პროფესიულ საქმიანობაზე გავლენის მოხდენის სანაცვლოდ;
- პლაგიატი.

სტაგიაში მრავლად არის ფაქტების განზრახ დამახინჯება. რაც კონკრეტული აბზაცების მიხედვით განმარტებული გვაქვს. ასევე, გვაქვს საუფუძლიანი ეჭვი, რომ ეს ე.წ. ჟურნალისტური გამოძიება მასში მოხმობილი რესპოდენტების გამო (იგულისხმება ანდრეა ურუშაძე და ნიკა ნანუაშვილი) დაკვეთილია სწორედ კონკრეტული თამბაქოს კომპანიისა და მასთან დაკავშირებული ორგანიზაციებისა თუ პირების მიერ და ემსახურება ღარგის პროფესიონალისა და მისი ოჯახის ბუღინგს, დისკრედიტაციასა და დისკრიმინაციას.

2. ე.წ. „ჟურნალისტური გამოძიების“ გამოქვეყნებიდან მეორე დღესვე, მ/წ 10 აგვისტოს, თემა აიტაცა ტ/კ „პირველმა“, კერძოდ, ჟურნალისტმა ანა მდივანმა მოამზადა სიუჟეტი, რომლის სათაურია: „სავარაუდო კორუფცია დაავადებათა კონტროლის ცენტრში – უწყება მილიონობით ლარს თავისივე თანამშრომელს უხდის“:

<https://tvpirveli.ge/ka/siaxleebi/sazogadoeba/23704-savaraudo-koruptsia-daavadebata-kontrolis-tsentrshi-utskeba-milionobit-lars>

<https://www.youtube.com/watch?v=8TQEYU66V0Y>

აქაც სკანდალისათვის დამახასიათებელი სათაურით იწყება სიცრუე, რომელიც იოგისოდენადაც არ შეესაბამება სანამდვილეს. თავად მკვლევარებიც აღნიშნავენ, ნანა ფეიქრიშვილმა დაავადებათა კონტროლის ცენტრში მუშაობა მხოლოდ 2021 წლის სექტემბრიდან (რეალურად 1 ოქტომბრიდან) დაიწყო და დაავადებათა კონტროლის ცენტრი ვერანაირად ვერ გადაუხდიდა ე.წ. მილიონებს მისივე

თანამშრომელს. „სიგევა მილიონების“ სპეციალურად აქვთ გამოყენებული. სინამდვილე ზემოთ დეტალურად აღვწერთ.

მთელს სიუჟეტს ასევე სდევს, აშკარად გამიზნულად შერჩეული, მასტიგმატიზირებული სათაური: „NCDC-ის პრივილეგირებულთა ალიანსი ბიუჯეტიდან მილიონებს იღებს“. ცდილობენ შთაბეჭდილება შეუქმნან საზოგადოებას, რომ ვილაცეები გარიგებაში არიან დაავადებათა კონტროლის ცენტრთან და მილიონებს „აკეთებენ“.

ქურნალისტი ღირექტიულად ცილს წამებს ნანა ფეიქრიშვილს, როდესაც ამბობს, რომ თურმე ნანა „იცნობს ადამიანებს, რომლებიც შემდგომ იღებენ გადაწყვეტილებებს და კონკრეტულ ტენდერებში ამარჯვებინებენ კომპანიას“, ამ ბრალდებებზე არ წარმოუდგენიათ რაიმე ფაქტი, კერძოდ ვისზე აქვს გავლენა, რა გავლენა და ა.შ...

ცისლისმწამებლური სიუჟეტის პირველი რესპოდენტი (რომლის ვინაობაც რაგომდაც ტიკრებში მითითებული არ არის) აცხადებს, რომ ნანა ფეიქრიშვილს „შეიძლება ჰქონდეს გავლენა ტენდერების პროცესზე“ და არ ამბობს როდიდან მუშაობს ნანა ფეიქრიშვილი დაავადებათა კონტროლის ცენტრში და წინა წლების ტენდერებზე როგორ მოახდენდა გავლენას, ან ამჟამად მისი პოზიციიდან გამომდინარე, როგორ უნდა მოეხდინა გავლენა ტენდერების პროცესზე. რაღა თქმა უნდა, არანაირი ფაქტები არ წარმოუდგენია. ალოგიკურად მსჯელობს რესპოდენტი, როდესაც ამბობს, რომ ჩვენი „ორგანიზაცია არის საკანონმდებლო ცვლილებების ავტორი და გამოდის, რომ შეიძლება არც იყოს ობიექტური თავისავე დაწერილი კანონპროექტის აღსრულების შეფასებისას“. ჩვენ, როგორც ამ ცვლილებების თანაავტორი პროფესიული ორგანიზაცია, დაინტერესებული ვართ კანონის მოთხოვნების მაღალ დონეზე დაცვით და ამიტომაც მაქსიმალურად ჩართული ვართ მისი აღსრულების მონიტორინგში და აღმასრულებელი სტრუქტურების პროფესიული გადამმზადების პროცესში. ობიექტური არ ვიყით, რას ნიშნავს, ანუ, კანონი თუ სრულდება, ჩვენ მაინც ვიგყვით, რომ არ სრულდება? ან რა ლოგიკაა, ან რა ქურნალისტიკა?

მეორე რესპოდენტი, ქეთევან ენუქიძე, „აი ფაქტის“ ე.წ. „ქურნალისტიკურ გამოძიებაშიც“ ფიგურირებს და მისი კომპეტენცია ტენდერებთან დაკავშირებით იმდენად სუსტია, რომ ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს. მიუხედავად არაკომპეტენტურობისა, მაინც ამბობს, რომ ნანა ფეიქრიშვილი „შეიძლება ფლობდეს გავლენის რაღაც ბერკეტებს“. რა რაღაც ბერკეტებს, რა შეიძლება? რისი მკვლევარი ხარ, თუ დადასტურებულად არ გაქვს ინფორმაცია და რახან არ

გაქვს, როგორ ბედავ შებღალთ ადამიანის რეპუტაცია და სახელი? არც კი ახსენებს ფაქტობრივ გარემოებას, რომ ნანა ფეიქრიშვილმა რამდენიმე თვის უკან დაიწყო დაავადებათა კონტროლის ცენტრში მუშაობა და ისიც საკონტრაქტო პოზიციაზე, სულ სხვა დეპარტამენტში და სულ სხვა პროგრამის ფარგლებში.

ყველაზე მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ ტელეკომპანიიდან არავინ დაკავშირებია არც ორგანიზაციის ხელმძღვანელს გიორგი მაღრაძეს, არც გიორგი ბახტურიძეს და არც ნანა ფეიქრიშვილს და არ დაუსვამთ კითხვები „აი ფაქტის“ საგამოძიებო ჟურნალისტიკის „შედეგზე“.

ყოველივე ზემოაღნიშულიდან გამომდინარე, **ჟურნალისტმა ანა მდივანმა დაარღვია ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის პირველი და მე-11 პრინციპები.**

3. ე.წ. „ჟურნალისტური გამოძიების“ გამოქვეყნებიდან მეორე დღესვე, მ/წ 10 აგვისტოს, თემა ორკესტრირებულად აიტაცა ტ/კ „მთავარმა“, კერძოდ, **ჟურნალისტმა ნინო (ნინიკო) გიგაურმა** მოამზადა სიუჟეტი, რომლის სათაურია: „სავარაუდო კორუფცია NCDC-ში – უწყების გენდერებში მუდმივად თამბაქოს კონტროლის ალიანსი იმარჯვებს – „აი ფაქტის“ გამოძიება“:

<https://mtavari.tv/news/94990-savaraudo-koruptsia-ncdc-shi-ucqebis-tenderebshi>

აქაც სათაურიდან იწყება სიცრუე. აბსურდულია თამბაქოს კონტროლის ალიანსზეა მითითება, მაშინ როდესაც ალიანსს არანაირ გენდერში არასდროს არ მიუღია მონაწილეობა და ვერც მიიღებდა, რადგან არარეგისტრირებული კავშირია. სიუჟეტის განმავლობაშიც სათაურად ჩანს: „თამბაქოს კონტროლის ალიანსი და გენდერები“, როგორც აღვნიშნეთ, აბსურდია ალიანსის გენდერებთან კავშირი.

სიუჟეტის ავტორი ამბობს, რომ „NCDC 10 წელია ერთი და იგივე კომპანიას უფორმებს ხელშეკრულებებს, ხშირ შემთხვევაში უკონკურენტოდ იგებს მილიონებს“. ჯერ ერთი ჩვენი ორგანიზაცია „კომპანია“ არ არის და ამაზე ზემოთაც ვთქვით. ვართ არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი (ააიპ). იგებს მილიონებსაც არასწორი ფორმულირებაა და რჩება შთაბეჭდილება, რომ ყოველ გენდერზე მილიონებს ვიგებთ თურმე. სინამდვილეში კი, 11 წლის განმავლობაში იყო 2,7 მილიონ ლარამდე გენდერებით მიღებული თანხა, მაგრამ ამ თანხის 30%-ზე მეტი გლობალური ფონდის საგრანტო პროექტები იყო, რომელსაც დაავადებათა კონტროლის ცენტრი უწევს მენეჯმენტს. შემდგომ სიუჟეტის ავტორი აგრძელებს თხრობას და ამბობს, რომ „კომპანიის

დამფუძნებელი გიორგი ბახტურიშვილიაო“, აქაც არამუსტი ფაქტებია, ის რომ ააიპ არის ჩვენი ორგანიზაცია და არა კომპანია, ასევე დამფუძნებლობა არ ნიშნავს წილების არსებობას. ესეც საზოგადოების შეცდომაში შეყვანის კლასიკური მაგალითია და შეეძლო ავტორს სანდო წყაროებიდან გადაემოწმებინა ინფორმაცია. შემდგომ აცხადებს, რომ „მეუღლე (იგულისხმება ნანა ფეიქრიშვილი) დასაქმებულია NCDC-ში, რის გამოც, მკვლევარები აქაც სავარაუდო კორუფციის ნიშნებზე ეჭვობენ“. ავტორმა, არც ჩახედა „მკვლევარების“ შეთხზულ დოკუმენტს ან განზრახ დამალა ფაქტი, რომ ნანა ფეიქრიშვილი დაავადებათა კონტროლის ცენტრში 2021 წლის 1 ოქტომბრიდან მუშაობს.

პირველი რესპონდენტი, მანჩო გოგობერიძე, რომელსაც ტიტრებში მითითებული აქვს, რომ „აი ფაქტის“ მკვლევარია (რაგომღაც სტატიის ავტორები არც გვ „პირველის“ და არც გვ „მთავარის“ სიუჟეტებში არ გამოჩენილან) აცხადებს, რომ „ბოლო 10 წელი დაავადებათა კონტროლის ცენტრი ქირაობს ერთი და იგივე ორგანიზაციას, რომლის დამფუძნებელია გიორგი ბახტურიძე და რომელიც არის NCDC-ს თანამშრომლის მეუღლე“. აქაც რესპოდენტი არ მიუთითებს რა პერიოდიდან მუშაობს ნანა ფეიქრიშვილი დაავადებათა კონტროლის ცენტრში და ასევე არ მოჰყავს რაიმე მტკიცებულება ან ფაქტი ნანა ფეიქრიშვილის გენდერებზე ზეგავლენის შესახებ. აქაც, რესპოდენტი გამოთქვამს ეჭვს, რომელსაც არანაირი საფუძველი არ აქვს და უფრო მეტად დრამატულად ავითარებს სიუჟეტს: „ეს ოჯახი NCDC-თვის აქამდეც ნაცნობი იყო“. ეს არის თავაშეშვებული ცილისწამება. ასეთი მკვლევარები აგარებენ ჟურნალისტურ გამოძიებებს „აი ფაქტში“ და ეს არის მათი მტკიცებულების სტანდარტი და ხარისხი? ეს არის პროფესიონალიზმი და გამოძიება, რომ თქვან, ვიღაც დაავადებათა კონტროლის ცენტრში ხომ იცნობდა გიორგი ბახტურიძეს და მის ოჯახსო და ამის გამო აგებინებდა გენდერებში?! კიდევ ერთხელ ვიმეორებთ, ეს არ არის არც ჟურნალისტიკა, არც მოკვლევა, ეს არის ჩვეულებრივი ჭორაობა.

მეორე რესპოდენტი აქაც ქეთევან ენუქიძეა, რომელიც აცხადებს, რომ „გენდერი ამ ქვეყანაში უკვე ფუნქციას კარგავს, როდესაც ერთი და იგივე კომპანია, მითუმეტეს ისეთი ეჭვებიც არსებობს, რომ მეუღლეს იქაა დასაქმებული“. რა კომპანია, რის კომპანია? ეს არაერთხელ ვთქვით და ამ რესპოდენტსაც კარგად შეეძლო ამონაწერი წაეკითხა, გარკვეულიყო როდის და მუშაობს ნანა ფეიქრიშვილი დაავადებათა კონტროლის ცენტრში, რა ფუნქციები აქვს, რა კავშირები და ზეგავლენები საგენდერო კომისიაზე და ა.შ. დაავადებათა კონტროლის ცენტრმა ახლა გაიგო, რომ ნანა ფეიქრიშვილი ჩვენი ორგანიზაციის

გამგეობის წევრი იყო, რაც არანაირ ინტერესთა კონფლიქტს არ ქმნის სამართლებრივად და რასაც თავად „აი ფაქტის“ ჟურნალისტებიც ვერ უარყოფენ.

მესამე რესპონდენტია სერგო ჩიხლაძე, რომელიც, როცა დამოუკიდებელი ექსპერტი იყო, დიდი სიხარულით შეხვდა თამბაქოს კონტროლის რეფორმებს და ამჯერად მანაც ყოველგვარ საფუძველს მოკლებული განცხადება გააკეთა. სამწუხარო ფაქტია, რომ ბატონი სერგო მონაწილეობდა „ფილიპ მორის ინთერნეშენალის“ მიერ დაფინანსებულ საერთაშორისო კონფერენციის მუშაობაში, რომელიც მ/წ 23 მაისს გაიმართა სასტუმრო „რედისონში“, შესაბამისად, ჩვენ საფუძვლიანი ეჭვი გაქვს, რომ ეს რესპონდენტი დაკავშირებულია თამბაქოს ინდუსტრიის კომპანიასთან და მათ ინტერესებს აქლერებს.

სიუჟეტის ავტორი ბოლოში აცხადებს, რომ დაუკავშირდა ორგანიზაციის ხელმძღვანელს გიორგი ბახტურიძეს (ორგანიზაციის ხელმძღვანელი გიორგი ბახტურიძე 7 წელია აღარ არის), რომელმაც თითქოს უარი განაცხადა ეპასუხა მის კითხვებზე. ასეთი ფაქტი არ ყოფილა, გიორგი ბახტურიძეს არავინ დაკავშირებია ამ საკითხზე, მითუმეტეს მას უარი არ განუცხადებია ეპასუხა კითხვებზე.

გემოაღნიშულიდან გამომდინარე, ჟურნალისტმა ანა მდივანმა დაარღვია ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის პირველი და მე-11 პრინციპები.

თამბაქოს კონტროლის ჩარჩო კონვენციის იმპლემენტაციისა და მონიტორინგის ცენტრის დირექტორი: გიორგი მაღრაძე;

ამავე ცენტრის გამგეობის წევრი: გიორგი ბახტურიძე;

ამავე ცენტრის გამგეობის წევრი : ნანა ფეიქრიშვილი